

LEVE MED

Magasinet for Personskadeforbundet LTN
#Utgave 7 - 2020

s.14

To parallelle historier
samlet i en bok

To juss-saker

s.4

Eldre bør vurdere å
bytte ut tøflene

s.8

Nye regler
krever kreativitet

s.22

LEDER Eli Eiklid

I denne utgaven skriver forbundets Per Oretorp om to ganske ferske juridiske saker. Etter det medisinske, er det nemlig for svært mange jussen som er den første realitetsorienteringen i forhold til hvordan livet fremover kan komme til å se ut.

Eli Eiklid

De fleste er ikke klar over

hvor tett juss og skader henger sammen. Det blir de først når de selv blir rammet av en skade. Livet etter at du eller en

nærstående er påført en skade byr på mange utfordringer. Fysisk, mentalt, praktisk, sosialt, juridisk og økonomisk for å nevne noen.

I Personskadeforbundet LTN har vi god oversikt over konsekvenser, og vi jobber kontinuerlig for å minske gapet mellom «et normalt liv» og «et liv med skader». Dette gjør vi ved å involvere oss i forskning, kunnskapsdeling, politikk, brukerinvolvering, nettverksbygging og ved å inspirere til og å danne sosiale møteplasser.

I denne utgaven skriver forbundets Per Oretorp om to ganske ferske juridiske saker. Etter det medisinske, er det nemlig for svært mange jussen som er den første realitetsorienteringen i forhold til hvordan livet fremover kan komme til å se ut. Det kan dessverre oppleves som et sjokk, som å komme inn i en verden du ikke kjenner. Det er nesten aldri rett frem. I de to sakene er motparten det norske helsevesen. Vi snakker altså om pasientskadesaker. En skulle kanskje tro at når motparten ikke er en kommersiell aktør,

men selveste staten – så er saken grei skuring. Dessverre er det ikke sånn. Pasientskader er ikke bare komplekse, det viser seg også at det tar veldig lang tid før de er ferdig behandlet.

Et annet viktig tema vi tar opp i denne utgaven av LEVE MED er bruk av tøfler. Kanskje trekker du litt på smilebåndet, men forskning viser at tøfler kan være snublefarlige og at det årlig blir skadet svært mange fordi de surrer rundt med tøfler på føttene. I artikkelen mener forskeren at blant annet føttenes naturlige gripeevne svekkes og at balanser dermed utfordres. Interessant for mange, men særlig de som sliter med balansen på grunn av en skade eller kanskje fordi man er eldre.

Artikkelen om omtaler boken Den andre fortellingen er også å anbefale. Dette er en ærlig og rett-frem fortelling om hvordan man i både indre- og ytre-prosesser må lære seg å leve med nedsatt funksjonsevne. Det særlig interessante med denne beretningen er at også behandleren deler sine erfaringer og betraktninger.

God lesning og god høst!

INNHold utgave 7 - 2020

Pasientskade 1 & 2

s.4

Smått og viktig

s.12

Syking og sykkelmål

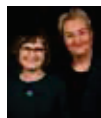

s.20

Eldre bør vurdere å bytte ut tøflene

s.8

Stemmer som deler

s.14

Høstkruss

s.25

PERSONSKADEFORBUNDET LTN

Adresse: Hausmanns gate 19, 0182 Oslo

Telefon: 22 35 71 00

E-post: post@personskadeforbundet.no

REDAKSJON

Redaktør: Gunn Kvalsvik

Telefon: 22 35 71 00

E-post: levemed@personskadeforbundet.no

ANNET

Annonser: faktserv@faktserv.no

Grafisk produksjon: Trykkpartner AS

Design: Tomorrow Creatives (www.t-c.no)

Informasjonsplikten før helsehjelp

Ikke pasientskadeerstatning etter skade som følge av informasjonsvikt.

TEKST: Per Oretorp

Høyesterett avsa 25. juni dom i en pasientskadesak som gjaldt hvorvidt mangelfull informasjon til pasienten var å anse som svikt ved ytelsen av helsehjelp og hvorvidt skadefølgen som følge av informasjonssvikten var adekvat eller om den var for fjern og avledet.

Pasienten var utredet for hjerteflimmer, men ble ikke informert om at behandling med blodfortynnende medisin ville være et alternativ også om det ikke ble ansett som nødvendig. God medisinsk praksis tilsier at pasienten uansett skulle ha blitt informert om muligheten og også ha blitt involvert i beslutningen om slik medikamentell behandling. Pasienten fikk senere hjerneslag av annen årsak enn hjerteflimmer, men det var enighet om at følgene av hjerneslaget kunne ha blitt mindre dersom pasienten hadde stått på blodfortynnende medisin.

Staten ved Pasientskadenemnda erkjente at pasienten ikke hadde blitt godt nok informert om behandlingsalternativ, men anførte at helsehjelpen som var blitt gitt var adekvat og at bruddet på informasjonsplikten ikke

kunne være ansvarsbetingende så lenge behandlingen var forsvarlig. Denne påstand tar Høyesterett klart avstand fra og uttaler at det er sikker rett at informasjonssvikt i seg selv kan utgjøre svikt ved ytelsen av helsehjelp og at ansvar ikke kan utelukkes når helsehjelpen i øvrig var forsvarlig. «I så fall vill en rekke situasjoner der det er på det rene at skade ville vært unngått ved et informert behandlingsvalg, falle utenfor erstatningsordningen», tydeliggjør Høyesterett.

I spørsmålet om merskaden som følge av hjerneslaget kunne anses som adekvat skadefølge delte Høyesteretten seg i et flertall og et mindretall. Flertallet på tre dommere mente at merskaden måtte anses som for fjern og avledet svikten ved helsehjelpen, i dette tilfelle altså informasjonssvikten. Flertallet mener at «..informasjonssvikten må knyttes til den diagnose som er stilt, slik at ikke skader som kan følge av enhver fare som tilfeldig kunne vært redusert ved et informert behandlingsvalg, dermed blir erstatningsmessig.»

Mindretallet på to dommere mente at merskaden verken var upåregnelig eller fjern og avledet følge av bruddet på pasientens rett til informasjon og medvirkning og at utgangspunktet er at så lenge den skadevoldende handlingen generelt øker risikoen for en bestemt

type skader, spiller det normalt ingen rolle hvordan hendelsesforløpet frem til skaden har vært.

Denne dom understreker vekten av at helsepersonell gir god og riktig informasjon slik at pasientene kan foreta veloverveide valg. Dersom slik informasjon ikke gis så er det en svikt ved helsetjenesten og staten kan komme i ansvar.

I denne sak fant Høyesterett at pasienten likevel ikke hadde krav på pasientskadeerstatning fordi flertallet mente at det ikke var adekvat årsakssammenheng mellom svikten ved helsehjelpen og merskaden etter hjerneslaget. Vi merker oss dog rikets høyeste dommere ikke var enige i dette spørsmål og fra forbundets side ser vi dette som ytterligere én bekræftelse på at pasientskadeordningen må evalueres nøye.

Vi er enige med mindretallet at «Ordningen er innført for å gi skadelidte økt beskyttelse i sårbare situasjoner», men vi ser som kjent alt for mange eksempler som kan tyde på at beskyttelse av ordningen går foran beskyttelseshensynet ovenfor pasientene.

For skadelidte prosederte
Adv. Tom Sørum,
Advokatfirmaet NessLundin

